

[w7820]

REFERENTIE No: 8802
INFORMATIEKOPIE:

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. ^β

AFDELING VERBINDINGEN
 's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
 TEL Nos: 180309; 184000-284

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No:
Dossier:

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

25 oktober 1961

BESTEMD VOOR:

min. v. biza.

DATUM VAN AFZENDING:

25 oktober 1961

AFKOMSTIG VAN: hollandia

PARAAF/OPM:

geheim

uw codebericht 417 en in aanvulling op mijn 409.
 de nationalistische gevoelens als thans tot uiting gebracht ontwikkelden zich sinds maanden en hebben een v o o r l o p i g legale kristallisatie gevonden in actie nationaal comite. enige gevaarlijke onderstromen van zowel pro- als fel anti-indonesische gezindheid en geneigdheid om onafhankelijkheid te proclameren zijn hierin mede gekanaliseerd. dat dit niet volledig gelukt blijkt overigens uit standpunt parnabestuur, dat gelijk-tijdig met hijsen van eigen vlag de nederlandse regering de souvereiniteit van het papoeavolk zou dienen te erkennen.

situatie in kringen van en rond n.g.r.-complex.
 de ondergrond wordt gevormd door gevoelens van onbehagen tot angst voor toekomstig lot. het steeds aanwezig geweest zijnde vertrouwen in de nederlandse regering is nog slechts in beperkte mate beheersend. onder deze omstandigheden zou een aarzelende of zelfs afwijzende houding zijdens regering of gouvernement tegenover een initiatief dat zich voorshands langs legale staatsrechtelijke weg wil ontplooiën, licht tot een ontwikkeling in radicale en destructief anti-nederlandse zin kunnen leiden en de neiging tot acties als bedoeld onder uw sub quinto in de handwerken.

na overleg met de voorzitter van de n.g.r. is besloten te trachten langs geeigende kanalen invloed aan te wenden opdat comite uitlaat vindt in niet verdergaande acties dan geldinzamelen en hier en daar propaganda-bijeenkomsten, waarbij eventueel de ontworpen vlag wordt vertoond. inmiddels zette comite volgende stap door aanbieding van manifest aan n.g.r., aan welk college deze aangelegenheid thans vooreerst dient te worden overgelaten.

in bovengeschetste stand van zaken richtte ik mij telefonisch tot u naar aanleiding van door voorzitter n.g.r. overgebracht verzoek van gedelegeerden in functie van college belast met voorbereiding van a.s. zitting, om onderhoud met mij persoonlijk omtrent van gouverneurs-zijde (met als achtergrond het inzicht van de nederlandse

2. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht telefoon worden gesproken.
 4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 8802

-2-

Rubricering: geheim

regering) meest wenselijk geachte gang van zaken.

bij op 24 dezer gehouden strikt vertrouwelijk beraad met gedelegeerden is mijnerzijds als basis van bespreking gesteld en door raadsleden aanvaard: onverkorte vrijheid van n.g.r. tot vaststelling van agenda en het doen van uitspraken, doch wel bereidheid mijnerzijds om ter orientatie der raadsleden persoonlijke opvattingen uiteen te zetten, welke gebaseerd op mij door de regering verschaft inzicht en kennis van feiten. raadsleden gaven uiting aan algemeen gevoel van onbehagen over positie n.g.r. in recente politieke ontwikkeling. raad is bereid tot medewerking om wel-slagen van het regeringsbeleid te bevorderen, doch acht recente gang van zaken, waarbij de raad via voorzitter inopportunititeit van uitspraken over zelfbeschikkingsrecht en bespreking van plan luns (uw nos 405 en 417) is voorgehouden, onbevredigend aangezien:

- a. het waarom de leden niet duidelijk is, daar ook zwijgen licht verkeerd kan worden geïnterpreteerd en
- b. interne situatie aanwezig is waarbij langer stil-zwijgen de positie van de n.g.r. schaadt en allerlei partijen de gelegenheid geeft de raad te overspelen.

dezerzijds is uiteengezet dat politieke opportu-niteit op elk moment resultante is van afwegen van interne en externe factoren.

recente nationale beweging heeft belangrijk gewicht in de schaal gelegd. aanzien's voornaamste onderwerpen volgende visie gegeven:

- a. het achterwege laten van bespreking van het plan luns is voor de n.g.r. inderdaad ondoenlijk., verankering van het zelfbeschikkingsrecht zal door de raad kunnen worden toegejuicht.
- b. gedachtenvorming over advies nopens uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht nog niet afgerond, zodat hierover thans nog geen uitspraak mogelijk lijkt.
- c. geen bezwaar tegen beraadslaging over en eventueel adheasie met actie van nationaal comite, aangezien ontwikkelde landseigen symboliek niet behoeft te worden aangemerkt als vooruitlopen op gebruik van zelfbeschikkingsrecht, doch wel kan worden getypeerd als zichtbaar maken van bestaan daarvan en appreciatie van inwoners daarvoor.

ik heb gewezen op gevaar van te ver gaande of illegale acties waarvoor ik bij leden alle begrip heb ontmoet.

verdere discussie bood gelegenheid om regerings-standpunt (uw 418) nogmaals met nadruk naar voren te brengen. eindindruk is dat gedachtenwisseling voor leden verhel-derend is geweest en goed verloop komende zitting zal **bevorderen uit discussie over terreinafbakening** voor a.s. raadsvergadering overgehouden gevoel van verruimde arm-slag bevredigend en heeft kalmerend gewerkt.

gouverneur 413

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing per telefoon worden gesproken.
Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeb.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in openbaar worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).